

In dit nummer

Geen compensatie volstortingsschuld en R/C-vordering..... 1

Terugbetalingen door hoofdelijke borgen van banklening zijn beroepskosten 1

Nieuwe regeling inzake het deskundigenonderzoek..... 2

Rake veeg uit pan voor te laat betalende Belgische Staat 2

Onbeslagbaarheid van de woning van een zelfstandige 3

Auteurs originele kunstwerken krijgen wettelijk volgrecht 3

Knappe dame mag geen twee keer in TV-spot..... 4

Verdeling van buitenlandse onroerende goederen 4

Geen compensatie volstortingschuld en R/C-vordering

Luc STOLLE

De curator van een faillietverklarde BVBA vordert de volstorting van het kapitaal door de vennoten. Zij menen evenwel dat de curator het te volstorten bedrag moet aanrekenen op hun openstaande R/C-vordering op de BVBA.

De zaak wordt finaal voorgelegd aan het Hof van Beroep te Brussel die een logisch arrest velt. Het arrest stelt dat na de opening van het faillissement de maatschappelijke kapitaalschuld in geen geval gecompenseerd kan worden met sommen die een vennoot in R/C ter beschikking zou hebben gesteld van de vennootschap of met sommen die hij anders-

zins met eigen gelden voor rekening van de vennootschap zou hebben betaald. De vennoot blijft m.a.w. schuldenaar van de failliete boedel voor het niet-volgestorte kapitaal en wordt geen bevoorrechte schuldeiser in de boedel tot be-
loop van wat hij eventueel heeft te vorderen.

Moraal van het verhaal: is het kapitaal van de vennootschap nog niet volstort en wenst u als vennoot bijkomende privé-gelden aan de vennootschap ter beschikking te stellen, doe dit eerst door volstorting van het kapitaal en vervolgens door boeking in R/C.

Hof van Beroep Brussel, 05.12.2006

Terugbetalingen door hoofdelijke borgen van banklening zijn beroepskosten

Eddie CARNEWAL

Twee echtgenoten stellen zich hoofdelijk en ondeelbaar borg voor een banklening aange-
gaan door de BVBA waarvan alleen de man bezoldigingen ontvangt. De BVBA betaalt evenwel de lening niet terug, zodat de bank betaling van het echtpaar vordert.

De Fiscale Administratie meent dat de echtgenoten het aan de bank betaalde bedrag niet volledig als beroepskost in aftrek mogen brengen. De Administratie staat slechts de aftrek van de helft toe omdat de borgstelling voor 'de helft' op de echtgenote rustte die geen bezoldigingen vanuit de BVBA ontvangt. Haar helft zou niet aftrekbaar zijn als beroepskost.

De rechtbank staat evenwel de volledige aftrek toe. De echtgenoten hebben de borgstelling hoofdelijk en ondeelbaar aangegaan. Elk van hen kon dus voor 'het geheel' worden aange-
sproken.

Vervolgens stelt de rechtbank vast dat de echtgenoten gehuwd zijn onder het stelsel van scheiding van goederen met gemeenschap van aanwinsten, wat inhoudt dat de beroepsinkomsten baten van het gemeenschappelijk vermogen zijn en dat de schulden aangegaan in het belang van het gemeenschappelijk vermogen lasten zijn van dit vermogen.

Dit laatste is het geval voor de borgstelling die ongetwijfeld door de echtgenoot werd aange-
gaan om zijn beroepsinkomsten (baten van het gemeenschappelijk vermogen) te verkrijgen of te behouden.

De betalingen aan de bank kunnen dan ook volledig door de echtgenoot als beroepskosten in aftrek worden gebracht.

Rb. Antwerpen, 03.01.2007

Nieuwe regeling inzake het deskundigenonderzoek

Luc STOLLE

De wet van 15 mei 2007 heeft een grondige hervorming teweeggebracht van het gerechtelijk deskundigenonderzoek. Het betreft een onderzoek dat door de rechtbank wordt opgedragen aan een deskundige in afwachting van de beslechting van het haar voorgelegde geschil.

De nieuwe regeling wenst vooral te voorkomen dat deskundigenonderzoeken te lang aanslepen. Daarom wordt het beginsel dat de onderzoeksmaatregel beperkt moet blijven tot wat volstaat om het geschil op te lossen uitdrukkelijk in de wet bevestigd. Daarbij geniet de meest eenvoudige, snelle en goedkope maatregel de voorkeur. Verder wordt uitdrukkelijk voorzien dat de partijen aan het onderzoek moeten meewerken.

Aan de rechter wordt een actievere rol toegerekend bij het opvolgen van het verloop van het deskundigenonderzoek en bij het beslechten van geschillen die tijdens het onderzoek rijzen. De praktijk die erin bestond een installatievergade-

ring te houden, wordt in de wet opgenomen.

Tenslotte valt er een grondige hervorming van de regeling inzake de kosten van het onderzoek te noteren. Daarbij is het merkwaardig vast te stellen dat de inwerkingstelling van de deskundige kan worden verhinderd door het voorschot niet te storten (ter griffie). Het zal dan ook niet verwonderen dat het de eiser zal zijn die opgedragen wordt het voorschot te betalen. Hij is het immers die er belang bij heeft dat de procedure snel voortgang vindt. Uiteraard zal de rechter, rekening houdend met zijn eindbeslissing, de kosten ten laste kunnen leggen van de verliezer of van beide partijen.

Voorts kunnen de partijen gezamenlijk om de vervanging van de deskundige verzoeken of ook verkrijgen dat hij zijn werkzaamheden stopzet (bijv. bij een tussentijds akkoord).

Wet van 15.05.2007, B.S. 22.08.2007

Rake veeg uit pan voor te laat betalende Belgische Staat

Luc STOLLE

Het is een vaak voorkomende klacht: de Belgische Staat is een slechte betaler. Een vennootschap vond het onaanvaardbaar dat zij een gerechtelijke procedure moest opstarten teneinde de Staat tot betaling van haar facturen te dwingen. Daarom vorderde zij een bijkomende schadevergoeding voor de inninginspanningen.

Het Hof van Beroep te Gent stapte volledig mee in de gedachtengang van de betreffende vennootschap en stelde letterlijk: *"Het getuigt van een aanmatigende houding van de Belgische Staat. Hij draait ten onrechte het uitgangspunt om. In het handelsverkeer in het algemeen en na de wet van 2 augustus 2002 is het de bedoeling dat aannemers en leveranciers correct worden vergoed voor een correcte prestatie. De redelijke termijn is een essentieel element in het correcte karakter van de vergoeding"*. En verder: *"Het feit dat de vennootschap relatief snel na de vervaldatum van de factuur de Staat gedagvaard heeft, is een gevolg van de handelwijze van de Staat*

zelf. Wie niet dagvaardt, krijgt geen betaling of pas nog veel later betaling. Doordat de betaling van een niet-betwiste som niet meer binnen een redelijke termijn kan worden verkregen zonder een gerechtelijke procedure, getuigt het stilaan van goed bedrijfsbeheer om voldoende snel na de vervaldag van de factuur en na de aanmaning, de Staat te dagvaarden". En nog verder: *"De aannemers en leveranciers van de Belgische Staat kunnen zich beter op hun specifieke activiteit concentreren dan zich bezig te houden met juridische procedures om niet-betwiste bedragen te innen. De tijd en de inspanningen voor dergelijke procedures zijn niet constructief en belemmeren uiteindelijk het handelsverkeer"*.

De Belgische Staat kreeg een bijkomende schadevergoeding van 2.500 euro aan de broek gesmeerd. Een ideeetje misschien voor wie nog geld van Vadertje Staat tegoeed heeft?

Hof van Beroep Gent, 16.10.2006

De Programmawet van 25 april 2007 roept een vorm van vermogensafplitsing in het leven waardoor de zelfstandige voortaan de gezinswoning kan beschermen tegen beslag door zijn professionele schuldeisers.

Onbeslagbaarheid van de woning van een zelfstandige

Didier BAECKE

Het gehele vermogen van de schuldenaar vormt het gemeenschappelijke onderpand van zijn schuldeisers. In beginsel wordt dus geen onderscheid gemaakt tussen het beroeps- en privé-vermogen. Dit vormt voor ondernemers die geen beroep doen op een vennootschap met afzonderlijke rechtspersoonlijkheid dan ook een rem op de ontplooiing van een zelfstandige activiteit. De Programmawet van 25 april 2007 roept daarom een vorm van vermogensafplitsing in het leven waardoor de zelfstandige voortaan de gezinswoning kan beschermen tegen beslag door zijn professionele schuldeisers.

Hiervoor moet de zelfstandige een verklaring van 'niet-vatbaarheid voor beslag' voor de notaris afleggen. Het ereloon dat hiervoor aan de notaris verschuldigd is bedraagt 500,00 euro voor de opmaak, resp. de inschrijving van de verklaring. De verklaring bevat een gedetailleerde beschrijving van het onroerend goed, samen met de aanduiding van de eigen, gemeenschappelijke of onverdeelde aard van de zakelijke rechten die de zelfstandige erop bezit (e.g. eigendom, vruchtgebruik, erfpacht, opstal).

Wanneer het onroerend goed bestemd is voor gemengd professioneel en woninggebruik, hanteert de wetgever een procentuele grens om de mate van onbeslagbaarheid te bepalen.

Zo kan het gehele onroerende goed niet vatbaar voor beslag worden verklaard indien de beroepsoppervlakte minder dan 30 % beslaat van de totale oppervlakte. Daarentegen is bij een beroepsoppervlakte gelijk aan of hoger dan 30 % alleen het gedeelte dat als hoofdverblijfplaats wordt gebruikt onbeslagbaar.

De verklaring is aan derden pas tegenwerpelijk

vanaf de datum van inschrijving op het hypotheekkantoor. De hoofdverblijfplaats is enkel beschermd tegen beslagen die voortvloeien uit zuiver professionele schuldvorderingen die nadien ontstaan.

Indien de zelfstandige de beschermde hoofdverblijfplaats te goeder trouw overdraagt, blijft de verkregen prijs onbeslagbaar. Voorwaarde is evenwel dat de ontvangen geldsommen binnen één jaar wederbelegd worden in een nieuwe hoofdverblijfplaats.

Voormelde nieuwe wettelijke regeling is van toepassing op natuurlijke personen die zelfstandig zijn (handelaars, ambachtslui) met inbegrip van de beoefenaars van vrije beroepen. Wie in bijberoep of als gepensioneerde een (toegelaten) zelfstandige activiteit ontplooit, kan evenwel geen beroep doen op de nieuwe bepalingen. Het overgrote deel van de rechtsleer is van mening dat ook bestuurders en zaakvoerders van vennootschappen niet van de onbeslagbaarheid kunnen genieten.

De verklaring blijft daarentegen wel uitwerking hebben na het verlies van de hoedanigheid van zelfstandige als gevolg van een faillissement. Ook na de ontbinding van het huwelijksstelsel blijft de bescherming in hoofde van de zelfstandige in principe behouden.

De hoger besproken wetgeving bevat echter nog tal van onduidelijkheden. Hierop zal de rechtspraak de komende jaren ongetwijfeld interessante antwoorden formuleren. Mogelijks stuurt ook de wetgever bij.

Wet van 25.04.2007, B.S. 08.05.2007 (inwerkingtreding 08.06.2007)

Auteurs originele kunstwerken krijgen wettelijk volgrecht

Met de wet van 4 december 2006 en het K.B. van 2 augustus 2007 werd de Europese richtlijn 2001/84/EG in het Belgische recht omgezet. Bedoeling is het volgrecht van auteurs van originelen van kunstwerken te harmoniseren. Ondanks het feit dat het volgrecht reeds lang een plaats kent in het Belgische auteursrecht, wordt deze materie toch op een aantal essentiële punten

gewijzigd. Zo worden o.m. het voorwerp van het volgrecht verruimd, de minimumdrempel verhoogd, de tarieven opgesplitst in schijven, een maximumtarief ingevoerd en krijgen de auteurs of hun beheersvennootschappen meer slagkracht om hun rechten te handhaven.

Wet van 04.12.2006, B.S. 23.01.2007

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Knappe dame mag geen twee keer in TV-spot

Didier BAECKE

Enkele jaren geleden heeft een aantrekkelijke dame vrijwillig geacteerd in een promotiefilmpje van haar toenmalige werkgever dat op de regionale televisie werd uitgezonden. Enige tijd nadat de dame de firma verliet, stelt zij vast dat een nationale televisiezender een commercial uitzendt waarin fragmenten uit het oude filmpje worden getoond. Ook zij is te zien. Mag dit?

Het recht op afbeelding maakt deel uit van de fundamentele persoonslijksrechten. Het is dan ook slechts toegelaten de beeltenis van een

persoon te gebruiken met diens uitdrukkelijk en voorafgaand akkoord. Dit akkoord moet (schriftelijk) worden verkregen bij elk gebruik. Een vroegere toestemming tot publicatie impliceert niet zomaar de toestemming voor een nieuwe publicatie. Hergebruik van de beeltenis van de dame in een nieuwe commercial is dus niet toegelaten.

o.b.v. Auteurswet; Brussel 07.04.2000; Gent 13.01.2000; Antwerpen 25.10.1999; Rb. Brussel 12.10.1988; Voorz. Rb. Gent 18.12.1998, Voorz. Rb. Antwerpen 06.11.1998.

Verdeling van buitenlandse onroerende goederen

Luc STOLLE

Wanneer een nalatenschap openvalt, ontstaat er een onverdeeldheid tussen de erfgenamen, zowel voor wat betreft de roerende als de onroerende goederen. Ingevolge art. 815 B.W. kan evenwel niemand worden gedwongen in onverdeeldheid te blijven. Een deelgenoot kan dan ook de andere onverdeelde mede-eigenaars dagvaarden voor de rechtbank van eerste aanleg van de plaats waar de nalatenschap is opengevallen, d.i. de plaats waar de overledene zijn laatste verblijfplaats had. De verdelingsvordering is 'ondeelbaar', hetgeen betekent dat alle deelgenoten en alle goederen van de onverdeeldheid bij de verdeling betrokken moeten worden.

Een gedeeltelijke verdeling kan in beginsel alleen met het akkoord van alle deelgenoten.

De rechtbank zal een boedelnotaris aanduiden die de verdeling zal bewerkstelligen. Deze notaris wordt ook gemachtigd om de onverdeeldheid onroerende goederen (openbaar) te verkopen. Deze machtiging geldt evenwel niet voor in het buitenland gelegen onroerende goederen. Daartoe zal een deelgenoot zich tot de bevoegde buitenlandse rechtbank moeten wenden, die op haar beurt een notaris of een hiermee gelijk te stellen persoon kan gelasten met de verkoop.

Rb. Turnhout, 23.02.2007

Onze kantoren

MERITIUS® GENT

Martelaarslaan 402 - 9000 Gent
Tel. +32 (0)9 269 70 70 - Fax +32 (0)9 269 70 71
info.gent@meritius.be

MERITIUS® BRUXELLES

Georges Henrilaan 431 - 1200 Bruxelles
Tel. +32 (0)2 735 91 56 - Fax +32 (0)2 734 35 00
info.brussels@meritius.be

MERITIUS® MONS

Rue Ste Gertrude 1 - 7070 Le Roeulx
Tel. +32 (0)64 66 50 12 - Fax +32 (0)64 67 60 93
info.mons@meritius.be

MERITIUS® NAMUR

Avenue Cardinal Mercier 46 - 5000 Namur
Tel. +32 (0)81 74 42 04 - Fax +32 (0)81 74 42 07
info.namur@meritius.be

MERITIUS® ANTWERPEN

Jules Moretuslei 374-376 - 2016 Antwerpen
Tel. +32 (0)3 825 55 00 - Fax +32 (0)3 825 56 00
info.antwerpen@meritius.be